ERASMUS+
MAGAZINE
2024

EUROPEAN YEAR OF SKILLS

Het opdoen van vaardigheden stopt niet bij landsgrenzen

Met mbo niveau 1 & 2 naar Griekenland

GO DIGITAL FOR A GREENER FUTURE

“Duurzaamheid is een internationale kwestie”

enriching lives, opening minds

ERASMUSPLUS.NL

erasmus+

EUROPEAN YEAR OF SKILLS

INHOUD

erasmus+

WEGWIJZER

- ALLE SECTOREN
- PRIMAIR & VOORTGEZET ONDERWIJS
- MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS
- HOGER ONDERWIJS
- VOLWASSENENEDUCATIE
- JEUGD- EN JONGERENWERK
- SPORT

ALLE SECTOREN

03 **VOORWOORD**

04 **TERUGBLIK** 2023: European Year of Skills

16 **IN HET KORT**

26 **TRAINING & COOPERATION ACTIVITY** Meer dan 100 TCA's in 29 verschillende landen

28 **COLOFON**

PRIMAIR & VOORTGEZET ONDERWIJS

10 **PORTRET** Debby, Lima en Elin, Noordwijkse School

14 **PORTRET** Maxime en Pascalle, Het Baarnsch Lyceum

18 **IMPACTVERHAAL** Go Digital for a Greener Future

MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS

05 **PORTRET** Bas van Rooij, Grafisch Lyceum

DUBBELINTERVIEW

06 Jeroen Rijks, ROC Horizon College, Maddy Peters, Erasmus+

12 **IMPACTVERHAAL** Met mbo niveau 1 & 2 naar Griekenland

HOGER ONDERWIJS

11 **PORTRET** Robert Snijder, Hogeschool Leiden

20 **ERVARINGSVERHAAL** Europese Universiteiten Alliantie RUN-EU

VOLWASSENENEDUCATIE

08 **IMPACTVERHAAL** IT, vrouwen en digitale vaardigheden

15 **PORTRET** Deisi Bonilla, Internationaal Vrouwen Centrum

JEUGD

22 **PORTRET** Thijs, Het Breda-team

IMPACTVERHAAL

24 Jongerenuitwisseling: Youth Speak Up 4 Change

SPORT

23 **NIEUW** Mobiliteitsprojecten in de breedtesport

06
Internationalisering binnen het mbo

Thijs
Het Breda-team
22

Meer dan 100 TCA's in 29 landen
26

IT, vrouwen en digitale vaardigheden

'We willen vrouwen inspireren en bewustzijn creëren'

08

Wie aan Erasmus+ denkt, denkt vaak in eerste instantie aan het opdoen van kennis en ervaringen. Zowel professioneel als persoonlijk. Maar minstens zo belangrijk is het ontwikkelen van vaardigheden. Want met de juiste vaardigheden kunnen mensen volop meedoen aan de samenleving en de democratie en met succes meegaan met de veranderingen in de maatschappij en op de arbeidsmarkt. Dat laatste is ook belangrijk voor de groene en digitale transitie en het versterken van innovatie en het concurrentievermogen van Europa. Erasmus+ was in 2023 dan ook een belangrijke pijler onder het Europees Jaar van de Vaardigheden. Het opdoen van vaardigheden stopt namelijk niet bij landsgrenzen. Door een periode in het buitenland te zijn, doen leerlingen, jongeren, jongerenwerkers, studenten, docenten en volwassen leerders belangrijke vaardigheden op die ze een leven lang bij zich dragen. Of dat nou is voor een korte uitwisseling of training, of door er te studeren, te werken, stage te lopen of een eigen project op te zetten.

Dit is goed te zien in de persoonlijke verhalen in dit Erasmus+ Magazine. Deelnemers uit verschillende onderwijssectoren vertellen over hun buitenlandervaringen. Deze verhalen illustreren het belang van het blijven ontwikkelen van vaardigheden in een snel veranderende wereld en hoe een verblijf in het buitenland daaraan bijdraagt. De impact van internationale uitwisseling en samenwerking blijkt ook uit het project 'ITs4Women.' Dit project is gericht op het stimuleren van vrouwen en meisjes om hun digitale vaardigheden te vergroten. Het verhaal van mbo-docent Dimitri van Dillen is een ander voorbeeld. Hij ging naar Griekenland met zijn studenten van niveau 1 en 2 – een groep die niet altijd de kansen krijgt die ze verdient.

Naast vaardigheden kreeg ook het thema 'participatie' dit jaar bijzondere nadruk. Er zijn veel activiteiten ontwikkeld om jongerenwerk en jongerenparticipatie te versterken. Zoals het project 'Youth Speak Up 4 Change' voor Nederlandse en Georgische jongeren. Zij merkten dat zij samen een nieuwe, diverse samenleving kunnen opbouwen waar iedereen welkom is. Ze brachten maatschappelijke problemen in beeld door een stripboek te maken. Zo was de Engelse taal tijdens de uitwisseling een minder grote drempel. Daarnaast namen dit jaar ruim 100 jongerenwerkers deel aan trainingen om hun projecten of hun eigen capaciteiten op het gebied van jongerenwerk of jongerenparticipatie te versterken.

Tot slot zijn de eerste projecten binnen de nieuwste subsidielijn voor mobiliteit in de breedtesport van start gegaan. We verwachten de komende jaren ook hier mooie verhalen over te vertellen.

Dank aan alle betrokkenen, partners en deelnemers die Erasmus+ tot een succes maken! Samen blijven we bouwen aan een toekomst waarin persoonlijke groei, professionele ontwikkeling, vaardigheden, jongerenwerk en betekenisvolle jongerenparticipatie centraal staan.

Lem van Eupen
Directeur Nationaal Agentschap Erasmus+ Onderwijs & Training

Jojanneke de Waal
Hoofd Nationaal Agentschap Erasmus+ Jeugd, Erasmus+ Sport en European Solidarity Corps

erasmus+

Erasmus+ is het Europees subsidieprogramma voor onderwijs, training, jeugd en sport. Het doel van het programma is een bijdrage te leveren aan economische groei, werkgelegenheid, gelijke kansen en inclusie in Europa. Het programma wil zo veel mogelijk mensen de kans bieden om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij en de arbeidsmarkt, door het ontwikkelen van hun vaardigheden en competenties. Daarnaast helpt Erasmus+ met internationale samenwerking de kwaliteit van onderwijs en training én van het jeugd- en jongerenwerk in Europa te verbeteren.

Bekijk alle subsidiemogelijkheden op **www.erasmusplus.nl**

2023: European Year of Skills

De Europese Commissie heeft het jaar 2023 uitgeroepen tot het European Year of Skills. Een jaar waarin in heel Europa extra aandacht wordt besteed aan de ontwikkeling van vaardigheden van alle Europeanen. Als Europees subsidieprogramma voor onderwijs, training, jeugd en sport haakt Erasmus+ bij dit thema aan met inspirerende verhalen uit verschillende projecten. Je leest over deze projecten in dit magazine en op onze website.

ONDERWEG MET ERASMUS+

In de videoserie Onderweg met Erasmus+ gaan we langs bij een aantal deelnemers van het programma Erasmus+ die een periode in het buitenland hebben doorgebracht. Door een periode in het buitenland te studeren, werken of stage te lopen, doen deelnemers belangrijke vaardigheden op die ze een leven lang bij zich dragen. Wat hebben ze hiervan geleerd? Wat vonden ze leuk en tegen welke uitdagingen liepen zij aan? Debby, Lima, Elin, Bas, Deisi, Robert, Maxime en Pascalle vertellen je over hun ervaringen.

Bekijk de hele videoserie:

INTERNATIONALE VAARDIGHEDEN IN BEWEGING

Het Nationaal Agentschap Erasmus+ Onderwijs & Training organiseerde op 16 november 2023 het jaarlijkse evenement in Diergaarde Blijdorp Rotterdam. Het thema was Internationale Vaardigheden in Beweging: Erasmus+ verbindt Werelden. Er werd stilgestaan bij het opdoen van competenties en vaardigheden en de mogelijkheden binnen de subsidielijn voor mobiliteit (Key Action 1).

Van interessante sprekers en inspiratiesessies tot kennis en ervaring uitwisselen op de netwerkborrel. Vanuit het hele land kwamen bijna 300 deelnemers uit het primair en voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, hoger onderwijs en de volwasseneneducatie bij elkaar om meer te weten te komen over skills en mobiliteit.

Gelukkig hebben we de foto's nog, met dank aan studenten van het Grafisch Lyceum Rotterdam. Geheel in het thema Year of Skills hebben deze studenten het evenement op beeld vastgelegd. Voor een terugblik en de foto's kijk je op: **www.erasmusplus.nl/annual-event2023**

Wie: Bas van Rooij, student Grafisch Lyceum Rotterdam
Ging dankzij Erasmus+ stage lopen op de marketingafdeling van een camping in Zuid-Frankrijk

"Tijdens mijn stage op Camping Domaine de Massereau in Zuid-Frankrijk runde ik eigenlijk de hele marketingafdeling in mijn eentje. Ik was als student videodesign verantwoordelijk voor de website, social media en contentcreatie. Ik kreeg lekker veel verantwoordelijkheid!

Mijn ouders vroegen zich eerst af of ik wel naar Frankrijk moest gaan voor mijn stage. Hoe langer ze erover nadachten, hoe beter ze het bij mij vonden passen. Het is lekker sociaal en uitdagend.

Ik ben teruggekomen als een veel beter persoon en ik ben ook veel beter in mijn werk geworden. Op dit hele avontuur kijk ik dan ook positief terug. Wat ik allemaal mee heb mogen maken: ik heb nieuwe vrienden gemaakt, nieuwe verhalen om te vertellen en nieuwe projecten uitgevoerd waar ik enorm trots op ben.

Voor andere mbo-studenten die twijfelen over een buitenlandstage heb ik wel advies: gewoon doen! Je leert jezelf echt op een andere manier kennen en dan kom je erachter waartoe je écht in staat bent."

Bekijk de video met Bas:

Internationalisering binnen het mbo

‘Met een buitenlandervaring wordt er een beroep gedaan op de zelfstandigheid van studenten’

Er is steeds meer aandacht voor het mbo-onderwijs. Studenten moeten namelijk beter voorbereid worden op de arbeidsmarkt. Welke rollen liggen er voor internationalisering en het programma Erasmus+ binnen die voorbereiding? Maddy Peters, teamleider MBO bij het Nationaal Agentschap Erasmus+ Onderwijs & Training, ging erover in gesprek met Jeroen Rijks, internationaal coördinator bij ROC Horizon College en kartrekker van het project Engineering Mobility in Europe (EMEU).

Maddy en Jeroen zijn het er snel over eens: internationale vaardigheden en competenties spelen een belangrijke rol bij het klaarstomen van mbo-studenten voor de arbeidsmarkt. “Het aanbieden van een buitenlandervaring is een uitstekende manier om ontwikkeling te stimuleren”, begint Jeroen. Zo biedt zijn project EMEU de studenten binnen ROC Horizon College de mogelijkheid om gedurende twee of drie weken in het buitenland stage te lopen. “Binnen onze eigen instelling kunnen we de jongeren prima opleiden voor het vak waar ze voor kiezen”, vervolgt hij. “Maar met een buitenlandervaring wordt er extra beroep gedaan op hun flexibiliteit en zelfstandigheid. Dit zijn cruciale competenties om de studenten voor te bereiden op een veranderende samenleving.”

MEER DAN EEN TAAL LEREN

Ook de Europese Commissie erkent het belang van internationale vaardigheden. Maddy: “Vooral gezien de snelheid van die veranderingen en de wereldwijde maatschappelijke uitdagingen die er zijn.” Internationalisering is immers breder dan alleen het leren van een andere taal. “Het is ook het leren communiceren en samenwerken met mensen met een andere culturele achtergrond en het krijgen van een beeld van uitdagingen en verschillen die er zijn”, benadrukt Maddy.

BLENDED LEARNING

Toch betekent het niet dat je met internationalisering alle studenten fysiek naar het buitenland moet sturen. Maddy: “Blended learning, een combinatie van fysiek en online onderwijs, wordt steeds meer ingezet in projecten. Daardoor wordt internationale ervaring opdoen en samenwerken steeds laagdrempeliger. Het inzetten van blended learning wordt ook door het programma van Erasmus+ aangemoedigd.” Jeroen reageert: “Daarom willen wij de komende tijd onderzoeken hoe we blended learning nét zo effectief kunnen maken als een fysieke uitwisseling. Daarbij willen we ons ook op de docenten richten. Welke vaardigheden hebben zij nodig om de studenten hierin te begeleiden? We weten wat blended learning is. Maar hoe kunnen we daadwerkelijk goede opdrachten formuleren en studenten in verschillende landen hierin meenemen, op een manier dat ze er wat aan hebben? Daar ligt nog wel een uitdaging.”

SMALL-SCALE VS. COOPERATION PARTNERSHIPS

Het oplossen van deze en andere uitdagingen hoeft natuurlijk niet uit de koker van één instelling te komen. Voor dergelijke vraagstukken zijn small-scale partnerships (KA2) uitermate geschikt. Maddy: “Al met één partnerorganisatie uit een ander Europees land kun je samen tot innovatieve oplossingen komen en goede voorbeelden uitwisselen.”
Binnen het EMEU-project werken ze binnen een cooperation partnership samen met betrokken partners uit Finland, Duitsland, Spanje, Engeland en Denemarken. Jeroen: “Het liefst werken we met alle betrokkenen binnen het project. Maar als we komende twee jaar eerst onderzoek willen doen naar de verbetering van onze blended learning, kunnen we hierin wellicht optrekken met één of twee partners binnen zo’n small-scale partnership. Maddy: “Bovendien zijn deze kleinschalige samenwerkingen een goede voorbereiding om daarna een groter project onderbouwing te geven.”

“Je bereidt studenten voor op een veranderende samenleving”

Jeroen Rijks

“Kleine partner-schappen zijn een goede voorbereiding voor grotere projecten”

Maddy Peters

SAMENWERKING OP REGIONAAL NIVEAU

Binnen het mbo vindt de samenwerking steeds vaker op regionaal niveau plaats, bijvoorbeeld tussen scholen en het bedrijfsleven. Maddy: “Ik zie daar mogelijkheden om meer internationale projecten regionaal op te pakken of de projecten die er al zijn op te schalen.” Jeroen haakt aan: “Eigenlijk zijn we door globalisering erachter gekomen dat regionalisering net zo belangrijk is. Een goed voorbeeld is natuurlijk de duurzame mobiliteit. Binnen een regio pak je sneller de trein. Kijken naar die regionale mogelijkheden is zeker een mooie opdracht voor de toekomst.”

Meer weten over project EMEU?
Kijk op www.em-eu.eu

Meer weten over de mogelijkheden van Erasmus+?
Kijk op www.erasmusplus.nl

Vrouwen, IT en digitale vaardigheden

‘We willen vrouwen inspireren en bewustzijn creëren’

Project ITs4Women wil de positie van vrouwen in de moderne samenleving verbeteren door hen meer bewust te maken van het belang van digitale vaardigheden. Dit project van Erasmus+ is recent afgerond en beoordeeld als good practice voor de Europese thema’s skillsontwikkeling, digitalisering en inclusie. Projectmanager Nynke de Jager van stichting Business Development Friesland praat ons bij.

Op Europees niveau is het aantal vrouwen met digitale vaardigheden en vrouwen in de IT-sector veel lager dan het aantal mannen. Nynke: “Je ziet in IT vooral veel mannen en weinig vrouwen, terwijl het wenselijk is dat er meer vrouwen in de IT werken. Dat draagt bij aan diversiteit en met diverse teams kun je meer bereiken.” Nynke ziet dat het beeld dat IT’ers hebben van vrouwen niet altijd klopt. “Tegelijkertijd hebben vrouwen ook een verkeerd beeld van IT. De situatie houdt zichzelf in stand, want IT sluit hierdoor weinig aan op de belevingswereld van vrouwen. Veel games zijn bijvoorbeeld gericht op jongens en niet op meisjes. Met ITs4Women willen we bereiken dat vrouwen en meisjes stappen ondernemen om hun digitale vaardigheden te vergroten.”

‘Een internationale database van vrouwelijke rolmodellen heeft meer impact’

ROLMODELLEN EN NETWERK

Het begon allemaal in november 2020. In maart dat jaar had stichting Business Development Friesland een plan geschreven en samenwerkingspartners gezocht. “Die vonden we in Ierland, Spanje, Zweden en Roemenië. Samen willen we goede rolmodellen laten zien om vrouwen te inspireren en bewustzijn te creëren. De verhalen van deze rolmodellen hebben we gedeeld op LinkedIn en daarmee hadden we veel bereik. We kregen leuke reacties en er ontstond een positieve vibe.” In ieder land is bovendien een regionaal netwerk opgezet met lokale organisaties die zich ook richten op meer vrouwen in IT. Elke projectpartner heeft drie tot vier bijeenkomsten georganiseerd en daarbij waren ongeveer 150 stakeholders aanwezig, verdeeld over de vijf landen. “Het netwerk is goed van de grond gekomen”, aldus Nynke. “Vanuit Erasmus+ hebben wij als organisatie subsidie gekregen om een en ander te organiseren, maar de lokale partners doen mee uit intrinsieke motivatie. Dat zoveel externe stakeholders bereid waren om mee te denken, is prachtig. Het bevestigde voor ons ook dat het echt een probleem is.”

SAMEN AAN TAFEL

De internationale partnerorganisaties hebben ook meerdere bijeenkomsten gehad met elkaar. Eerst waren die online, daarna fysiek. Bijvoorbeeld met een gezamenlijke ontbijtsessie. Nynke: “Het is jammer dat het door corona een jaar heeft geduurd voordat we elkaar fysiek konden zien. Uiteindelijk zijn we in Spanje en Zweden geweest en de laatste bijeenkomst was in Leeuwarden. Het contact is heel anders als je samen aan tafel zit te eten.”
Op het online platform van ITs4Women vinden vrouwen allerlei ondersteuning om te werken aan hun digitale vaardigheden. “Of je nu vergevorderd bent met digitale vaardigheden of er bijna geen ervaring mee hebt: iedereen kan er terecht voor informatie en een stap in de goede richting. Op de projectsite staat ook een Learning Path om te kijken wat je kunt doen in IT. Bijvoorbeeld welke stappen je zou kunnen zetten als je een technische baan zoekt, maar ook als je een niet-technische baan zoekt in een technische sector.”

‘Zonder Erasmus+ was het allemaal niet van de grond gekomen’

PROBLEEM BLIJKT COMPLEX

De partners willen een voorbeeld stellen, maar het effect is moeilijk te meten. Het probleem blijkt groter en complexer, weet Nynke. “Het gaat niet alleen om ‘vrouwen in de IT krijgen’, maar het gaat terug naar een stereotypering van jongens en meisjes. Dat probleem ga je niet oplossen in een project van twee tot drie jaar. Veranderingen op een kleiner niveau kunnen wel.” Volgens Nynke was het allemaal niet van de grond gekomen zonder Erasmus+. “Nederland is klein en een internationale database van rolmodellen heeft meer impact. De rolmodellen zijn ook universeel.” Nynke denkt met plezier terug aan het interview met Juraia Pinas. “Zij was verpleegkundige, heeft zich laten omscholen en is nu webdeveloper.
Juraia snapt dat IT saai lijkt omdat je veel met codes werkt, maar zelf is ze helemaal om.
Ze vindt het ontzettend leuk en creatief werk met veel vrijheid, en is echt trots als een website klaar is. Dat vind ik mooi om te zien!”

Wie: Lerares Debby van der Putten en leerlingen Lima en Elin, Noordwijkse School
Ging dankzij Erasmus+ op uitwisseling naar een school in Lille, Frankrijk

Debby: "De hele bovenbouw doet mee aan verschillende internationale activiteiten op school. Alle leerlingen van groep 8 krijgen de mogelijkheid om op reis te gaan en een internationale ervaring te hebben. Afgelopen jaar hadden we een uitwisselingsproject met een school in Lille. Met een aantal docenten zijn we vooraf een keer naar Lille geweest om het programma af te stemmen en de accommodatie en de partnerschool te bezoeken. In de klas hebben we over Frankrijk en de cultuur geleerd."

Lima: "We hebben ons op de uitwisseling voorbereid door op school al een beetje Frans te oefenen, zodat ik de taal makkelijker kon uitspreken en beter kon onthouden."

Debby: "De leerlingen hebben zich tijdens de uitwisseling flexibel moeten opstellen. Veel was anders: andere taal, andere cultuur en andere gewoontes. Het was prachtig om te zien hoe ze samen communiceerden en heel veel plezier hadden met het samenwerken."

Elin: "Mijn ouders vonden het idee dat ik naar Frankrijk ging spannender dan ik. Maar omdat ik samen met mijn schoolvriendinnen ging, vonden ze het ook wel weer leuk."

Lima: "Mijn ouders vonden het ook heel bijzonder dat we naar Frankrijk gingen."

Debby: "Als school bereid je de kinderen voor op de maatschappij van morgen. Door een internationale ervaring leren de leerlingen over verschillende culturen, landen, identiteitsvormen en duurzaamheid."

Elin: "Ik zou tegen andere kinderen willen zeggen dat ze gewoon moeten gaan, want je kan later spijt krijgen dat je niet gegaan bent."

Lima: "Soms moet je gewoon voor dingen gaan en het is echt hartstikke gezellig!"

Bekijk de video met Debby, Lima en Elin:

Wie: Robert Snijder, student Hogeschool Leiden
Ging dankzij Erasmus+ een half jaar
aan de IULM studeren in Milaan

"Een deelname aan Erasmus+ is voor iedere student een mooi leertraject. Je omringt je natuurlijk veel met medestudenten uit verschillende landen. Als je daar leuke gesprekken mee hebt, kom je tot hele nieuwe inzichten. In Milaan liep ik de school binnen zonder specifieke verwachtingen, maar al snel voelde het als mijn tweede thuis dankzij het warme welkom en de nieuwe ontmoetingen.
Het is voor mij een ervaring geweest die ik zeker niet had willen missen. Ik denk sowieso dat ik een kritischer zelfbeeld heb gekregen, op een goede manier. Ik kijk anders naar sommige situaties. Eerst was ik bijvoorbeeld heel erg impulsief, nu denk ik iets langer na voor ik iets doe.

Ook het contact met internationale studenten heeft mijn perspectief verbreed en mijn Engelse taalvaardigheid vergroot. Het was echt een mooie toevoeging aan mijn studententijd.

Tegen andere studenten die twijfelen over studeren in het buitenland zou ik zeggen: ga het doen! Het is een kans om jezelf te verbeteren, waardevolle internationale vriendschappen te sluiten en een andere cultuur te ontdekken. Het wordt een onvergetelijk en plezierig avontuur dat je niet mag missen."

Bekijk de video met Robert:

MBO NIVEAU 1 EN 2
PLUKKEN OLIJVEN IN GRIEKENLAND

‘Een buitenlandervaring helpt studenten om buiten hun eigen grenzen te gaan’

Als mbo-docent van het jaar 2022/2023 is Dimitri van Dillen een bekend gezicht binnen het onderwijs en was hij onder meer hoofdspreker op het Erasmus+ Annual Event 2023. Als voorstander van innovatief onderwijs is Dimitri niet bang om af en toe buiten de lijntjes te kleuren. Zo heeft hij een onvergetelijke reis gemaakt naar Griekenland met mbo-studenten niveau 1 en 2. Hoe heeft hij dit voor elkaar gekregen en waar is de reis goed voor geweest? Dat lees je in dit artikel.

VAN IDEE NAAR REALITEIT

Dimitri, docent bij het ROC van Twente, besloot zijn studenten een ervaring te bieden buiten de traditionele klaslokalen. Dimitri: “Mbo-studenten van niveau 1 en 2 zijn heel erg gericht op de praktijk. Om te begrijpen hoe oerproducten tot eindproducten worden verwerkt, bezochten we tijdens de les een delicatessenwinkel in Hengelo.”
Het bezoek aan de winkel leidde tot een discussie onder de studenten over de prijs van olijfolie. Dimitri vervolgt: “Ik herinner me dat een student zei dat hij twaalf euro voor olijfolie niet normaal hoog vond. Hoewel ik mijn best deed om de prijs te verantwoorden door het ingewikkelde productieproces uit te leggen, vonden de studenten de prijs nog steeds niet acceptabel.”
Hier zag Dimitri een kans om de ervaring buiten het klaslokaal verder door te trekken over landsgrenzen heen. Zo ontstond het idee om een beter begrip van het productieproces te krijgen door met de klas zelf olijven te gaan plukken in Griekenland.

‘De vlucht naar Griekenland was voor sommigen al een hele belevenis’

VERTREK BINNEN ZES WEKEN

Om deze reis te realiseren ging Dimitri binnen het ROC op zoek naar de mogelijkheden. “Mijn zoektocht begon bij het management en leidde me naar het International Office, waar ik eigenlijk nog niet eerder mee had samengewerkt. Daar ontdekte ik dat we via Erasmus+ een subsidie konden krijgen.”
Er werd gekozen om een keuzedeel internationalisering aan de lessen te koppelen om aan de voorwaarden van Erasmus+ te voldoen. Dimitri: “Voor vertrek volgden de studenten een e-learning over de Griekse cultuur en kregen ze een fysieke gastles over Griekenland. Ook organiseerden we een kick-off waar zowel de studenten als de ouders voor werden uitgenodigd.” De voorbereiding vond in rap tempo plaats, want zes weken na het bezoek aan de winkel in Hengelo zaten ze met de klas in het vliegtuig naar Griekenland.

BEGRIP TUSSEN DOCENTEN EN STUDENTEN

Niet alleen de eindbestemming maar ook de reis ernaartoe was voor enkele studenten een nieuwe ervaring. “Je moet je voorstellen dat een deel van deze studenten hooguit een keer naar een kerstmarkt in Duitsland is geweest”, vertelt Dimitri. “Dan is een vlucht echt hele andere koek.” Bovendien ontdekten ze op Schiphol hoe divers hun eigen club studenten eigenlijk is. Dimitri: “Iemand had bijvoorbeeld een dubbel paspoort en een andere student had alleen een buitenlands paspoort. Die verschillen wakkerden interessante gesprekken aan waardoor het respect tussen docenten en studenten werd vergroot en er meer begrip was voor elkaars achtergrond.”

OLIJVEN PLUKKEN EN GRENZEN VERLEGGEN

Het hoogtepunt van de reis was natuurlijk het plukken van olijven en het uitvoeren van verschillende groepsopdrachten. Dimitri: “Eén groep onderzocht bijvoorbeeld de natuurlijke warmwaterbronnen van Eftaloú om te zien hoe deze behouden konden blijven. Elke groep ontwikkelde een plan van aanpak, maakte video’s en deed een geschiedenisonderzoek. De studenten werden ook ondergedompeld in de lokale cultuur tijdens een traditionele Griekse barbecue.” De ervaring had een aanzienlijke impact op de studenten. Dimitri: “Hoewel deze groep studenten vaak wordt vergeten, helpt een buitenlandervaring hen enorm om uit hun eigen comfortzone te stappen en nieuwe skills op te doen.” Deze reis bleek een onvergetelijke en waardevolle ervaring voor zijn studenten.

‘De culturele verschillen zorgden voor meer begrip voor elkaars achtergrond’

Tips van Dimitri

TIP #1 Een goede voorbereiding is het halve werk. Breng binnen je eigen organisatie eens een bezoekje aan het International Office.

TIP #2 Raadpleeg ook de Erasmus+ subsidiewijzer. Het is handig als je op de hoogte bent van de mogelijkheden en vereisten binnen het programma Erasmus+.

TIP #3 Geef meer aandacht aan mbo niveau 1 en 2. Ook deze studenten verdienen een internationale ervaring.

Wie: Pascalle en Maxime, leerlingen van Het Baarnsch Lyceum
Gingen dankzij Erasmus+ zeven weken zelfstandig op uitwisseling naar Spanje

Pascalle: “In Spanje was alles anders dan we gewend waren. De relatie tussen leerkracht en leerling was bijvoorbeeld informeler en de leraren werden bij hun voornaam genoemd.”

Maxime: “De middelbare school maakte bovendien geen onderscheid tussen de verschillende niveaus van de leerlingen. De lessen hadden één niveau. Het was een ander leersysteem.”

Pascalle: “Ik heb meer geleerd over de Spaanse cultuur en geleerd om open te staan voor nieuwe contacten en indrukken.”

Maxime: “Naast het verbeteren van mijn Spaans heb ik geleerd om meer open-minded situaties aan te gaan en om de cultuur en gewoontes van mensen op een andere manier te bekijken en te accepteren.”

Pascalle: “Het was fijn om met z’n tweeën te zijn, vooral wanneer je een dipje hebt of je alleen voelt. Het is dan fijn om steun te hebben van iemand die je kent.”

Maxime: “In het begin vond ik het spannend om te gaan, maar toen ik er eenmaal was, heb ik het geweldig gehad.”

Pascalle: “Ook al ben je in het begin bang, ik zou gewoon doorzetten. Je vindt vanzelf je weg en maakt echt één van de leukste dingen in je leven mee."

Maxime: “Ik zat er al aan te denken om in het buitenland te studeren en nu ik deze ervaring heb gehad, weet ik dat ik het aankan en het echt heel leuk vind.”

Pascalle: “Deze ervaring heeft mij nog meer gemotiveerd om in het buitenland te gaan studeren, of in ieder geval iets in het buitenland te doen.”

Bekijk de video met Pascalle en Maxime:

Wie: Deisi Bonilla, vrijwilliger bij Internationaal Vrouwen Centrum (IVC) waar vrouwen met of zonder een migratieachtergrond geholpen worden om te (re-)integreren in de Nederlandse maatschappij.
Ging dankzij Erasmus+ met een groep van twaalf vrouwen van het IVC vijf dagen naar Turkije

“In vijf dagen hebben we ontzettend veel geleerd over de Turkse cultuur en ook over een aantal Turkse organisaties die met Erasmus+ allerlei projecten doen.
Als groep hebben wij geholpen om de reis te organiseren. Zelf had ik eigenlijk nog helemaal geen ervaring met het organiseren van een reis, laat staan een groepsreis. Daarom waren de voorbereidingen voor mij al erg leerzaam. Het gaf mij ook de mogelijkheid om mijn Nederlands te verbeteren.

Daarnaast heb ik leren communiceren met mensen uit een andere cultuur. Of dat nu met iemand uit onze eigen groep was, of iemand van de Turkse organisaties. Het was een mooie ervaring en kans om ook andere Europese culturen beter te leren kennen.

Bekijk de video met Deisi:

IN HET KORT

Verder lezen? Al het nieuws uit de projecten Erasmus+ vind je op erasmusplus.nl

European Innovative Teaching Awards

Met de uitreiking van de European Innovative Teaching Awards (EITA) zet de Europese Commissie innovatieve, interactieve en inclusieve onderwijs- en leerpraktijken in het zonnetje. Het thema van 2023 was 'Educatie en Innovatie.' Zo draaide het winnende project van SintLucas, The Future is Real, om augmented reality (AR) en virtual reality (VR). Onderwijsinstelling Firda verbond met hun project Craft Your Future ambachten met nieuwe technologieën, zoals 3D-printen. En Koninklijke Visio ontwikkelde met het project iExpress myself II een toolkit, die de digitale vaardigheden van kinderen met een meervoudige en visuele beperking helpt te verbeteren.

Bekijk de video's over deze inspirerende winnaars:
www.**erasmusplus.nl/eita2023**

Democracy Reloading: Jongerenparticipatie in gemeenten

Het Europese Partnerschap 'Democracy Reloading' heeft als doel om gemeenten te ondersteunen in het verstevigen van lokale democratieën door het betrekken van jongeren bij besluitvorming. Hiervoor werden een toolkit en competentiemodel ontwikkeld, die in Nederland de basis vormden voor een leer- en werktraject waar elf Nederlandse gemeenten aan deelnamen. Een 'Learn-and-share'-bijeenkomst vormde de afronding van dít traject, maar voor veel gemeenten is dit pas het begin. Zij gaan verder met het ontwikkelen van manieren om jongeren te betrekken. In 2024 start een nieuw leer- en werktraject. Houd onze website in de gaten voor meer informatie.

Bekijk hier de vele kennisproducten die uit het eerste leer- en werktraject zijn voortgekomen:
ing

Erasmus Without Paper Champion

Meepraten met de Europese Commissie over Erasmus Without Paper (EWP), dat is de taak van de EWP-Champions. Dit zijn 49 vertegenwoordigers uit het hoger onderwijs die vanuit 26 programmalanden zijn aangesteld. Samen discussiëren ze over praktische oplossingen voor, en het in kaart brengen van, digitale mogelijkheden binnen het EWP-project. Vanuit het Nederlandse hoger onderwijs is Carine de Wilde van Universiteit Leiden gekozen om als Champion aan tafel plaats te nemen.

Lees meer op:
www.erasmusplus.nl/ewp-champion

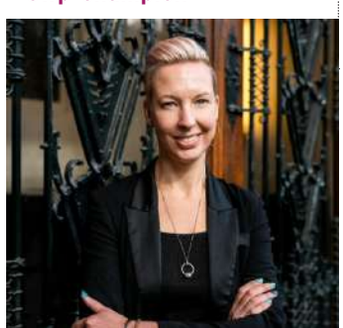

Erasmus+ Sport van start

In 2023 ging het Nationaal Agentschap Erasmus+ Sport van start met de nieuwe subsidielijn 'Mobiliteitsprojecten voor breedtesport.' Een mooie kans om de breedtesport in Europa naar een hoger niveau te tillen. Gehandicaptensport Nederland ontving dit jaar als allereerste subsidie van Erasmus+ Sport voor hun project om sport inclusiever te maken door het opdoen van nieuwe, internationale kennis.

Meer weten over de mogelijkheden van deze subsidielijn? Lees verder op pagina:
www.erasmusplus.nl/breedtesport

Samen versterken we het (internationale) jongerenwerk

Erasmus+ Jeugd steunt projecten die bijdragen aan de kwaliteit van het jongerenwerk in Europa. Eén van de mogelijkheden om dit te bereiken is de subsidielijn 'Partnerschappen'. Door samen te werken met andere organisaties in Europa kun je nóg meer impact maken in het jongerenveld. Een mooi voorbeeld uit de praktijk is het project 'Find Your Talent, Work on Your Skills' van Stichting Avedan. Met partners uit Roemenië, Polen en België creëerden zij onder andere een app waarmee jongerenwerkers jongeren helpen hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

Wij zochten ze op en maakten deze inspirerende video:

Ontdek het Erasmus+ Projects Result Platform

Er vonden het afgelopen jaar allerlei mooie, impactvolle projecten binnen Erasmus+ plaats. Wist je dat de impact, resultaten en verhalen van deze projecten worden gedeeld op het Projects Result Platform? In een korte video leggen we je uit hoe je het platform gebruikt en deze projecten kunt ontdekken.

Scan de code en bekijk de video:

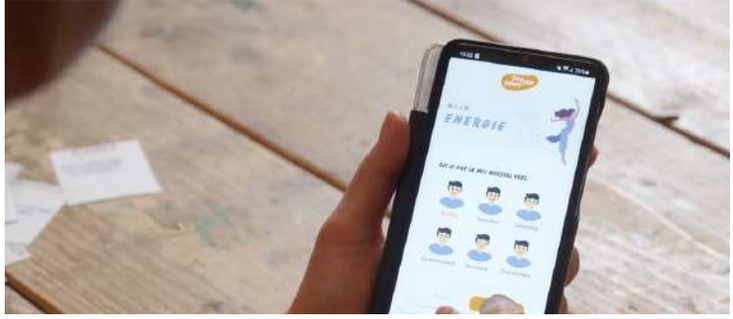

Teacher Academies: een bijzonder initiatief voor lerarenopleidingen

Erasmus+ Teacher Academies brengen initiële en voortgezette lerarenopleidingen bijeen. Ze werken samen om de kwaliteit van de initiële lerarenopleiding te verbeteren, evenals de ondersteuning van leerkrachten tijdens de eerste jaren van hun loopbaan. Een voorbeeld van zo'n academie is EduSTA, een project dat zich richt op het versterken van docentcompetenties voor duurzaamheidsonderwijs binnen Europese lerarenopleidingen. Projectcoördinatoren Eveliina en Elles vertellen je meer over hun project en delen handige tips:
www.erasmusplus.nl/edusta

Nieuwe website eTwinning

Om docenten en leerkrachten beter te faciliteren heeft eTwinning Nederland een nieuwe website gelanceerd. eTwinning is een gemeenschap voor scholen en onderwijsinstellingen die een online samenwerking tussen leraren en docenten in Europa mogelijk maakt. Leraren kunnen activiteiten online organiseren en uitvoeren met hun leerlingen en collega's uit landen die deelnemen aan het programma Erasmus+.

Ontdek de nieuwe eTwinning-website via: **www.etwinning.nl**

DiscoverEU: jezelf én Europa leren kennen

Met DiscoverEU maken jongeren van (bijna) 18 jaar kans een gratis treinreispas te winnen. Voor jongeren voor wie het minder vanzelfsprekend is om (zelfstandig) door Europa te reizen, is er sinds 2023 ook DiscoverEU Inclusie. Met deze subsidiemogelijkheid wordt een treinreis door Europa van maximaal 30 dagen voor álle jongeren mogelijk. Firda greep deze kans en organiseerde twee reizen waarbij vijf mbo-studenten met twee begeleiders op treinreis gingen naar Italië en Frankrijk. Wij spraken Sabine en Naomi en de studenten Bas, Melanie en David over hun project 'DiscoverEU & YOU.'
Het hele verhaal lees je hier: **www.erasmusplus.nl/discovereu-you**

NEDERLANDSE EN TURKSE DOCENTEN ONTWIKKELEN SAMEN LESSENREEKS OVER DUURZAAMHEID

‘We willen dat onze leerlingen betrokken wereldburgers worden’

Project Go Digital for a Greener Future was het eerste project van Erasmus+ van het Varendonck College in Asten. Het idee is om docenten te trainen op het gebied van duurzaamheid. De school heeft nog geen accreditatie, maar het project is zo succesvol dat ze daar wel werk van willen gaan maken. Projectcoördinator Corien van den Broek vertelt meer.

Het Varendonck College is al langer actief met internationalisering, maar was nog niet bekend met Erasmus+. Corien: “Via een collega hoorden we van een Turkse school dat ze een projectidee hadden voor een leerlingenuitwisseling en ze vroegen of wij wilden meedoen. Toen we het plan voor de uitwisseling gingen uitwerken, kwam het Nationaal Agentschap Erasmus+ in een adviesgesprek met de suggestie van een docentenuitwisseling om samen lesideeën te bedenken. Dat leek ons ook heel goed.” Aan het begin van het project ontmoetten de docenten elkaar in Ankara voor een workshop over VN-duurzaamheidsdoelen en didactiek. “Door deze workshop hebben we de focus verlegd naar bredere duurzaamheidsdoelen”, vertelt Corien. “Die gaan verder dan milieu en betrekken ook armoede, rechtvaardigheid en diversiteit. Dat vinden we belangrijk, want een fijn leven gaat over meer dan een goed milieu. Het is goed om ook naar sociale duurzaamheid te kijken.”

‘Het was leerzaam om buiten mijn eigen belevings-wereld te treden’

INTERNATIONALE COLLEGA’S

Na de workshop zijn veertien Nederlandse en Turkse docenten aan de slag gegaan als internationale collega’s. De eerste lessen zijn vervolgens getest in een pilot-groep van Nederlandse en Turkse leerlingen. Met een Teams-verbinding werkten ze tegelijkertijd aan de opdrachten. “De eerste les verliep moeizaam en ongemakkelijk, maar dat veranderde snel. Uiteindelijk vonden ze het gaaf om met iemand van een andere cultuur over het onderwerp te praten. Je krijgt zo een andere kijk op dingen. Internationale samenwerking heeft zeker toegevoegde waarde.”

De docenten maakten in totaal zestien lessen, vakoverstijgend en geschikt voor verschillende disciplines. Corien: “De lessen hebben ook een internationale invalshoek, want duurzaamheid is geen nationale kwestie. Alle lessen staan op een platform en zijn wereldwijd beschikbaar.” Het idee is om leerlingen tot actie te motiveren. “Ieder lesplan begint met de cognitieve fase: het overbrengen van informatie. Daarna volgt de betrokkenheidsfase, waarbij leerlingen empathie krijgen voor het onderwerp. Tot slot is er activatie: echt iets doen. We willen dat onze leerlingen betrokken wereldburgers worden, die iets willen doen en iets kunnen doen.”

SAMENWERKEN IN ANDERE CULTUUR

Corien vindt het voor iedere docent een aanrader om samen te werken met iemand in een andere cultuur. “Het is waardevol om daar te zijn en te zien hoe docenten in het buitenland tegen onderwijs aankijken. Het project heeft bij iedereen vooroordelen weggenomen. Gewoon door een andere kant te zien van elkaars cultuur.” Persoonlijk vond ze het ook leerzaam om een projectplan te schrijven. “Je moet heel goed nadenken over waarom je iets wil en wat je wil bereiken. Daar heb je niet altijd zo uitgebreid de tijd voor. Ook was het leerzaam om buiten mijn eigen belevingswereld te treden. Ik heb een hele goede band opgebouwd met de Turkse docenten; we zijn echt vrienden geworden.”

De scholen zijn blij met wat er nu ligt. Ze denken al aan een vervolg en hebben meerdere ideeën. “Misschien nu een leerlingenuitwisseling, of weer een docentenuitwisseling met lokale partners en organisaties erbij. We kunnen de lessenreeks uitbreiden met andere onderwerpen, of scholen in andere landen betrekken. In ieder geval willen we proberen een accreditatie te krijgen van Erasmus+. Daarmee leggen we nog meer nadruk op internationalisering. Het is goed om naar het buitenland te kijken om te zien wat we daarvan kunnen leren.”

‘Het project heeft bij iedereen vooroordelen weggenomen’

Tips van Corien

TIP #1 Ga er altijd voor. Iedere docent zou zoiets moeten doen, voor professionele én persoonlijke groei.

TIP #2 Begin bij je projectplan met kijken wat je wil bereiken en ga dan terug naar de stappen die je daarvoor moet nemen.

TIP #3 Neem deel aan de workshops van Erasmus+. Je krijgt daar veel goede tips voor het schrijven van een plan.

TIP #4 Vraag hulp bij het Agentschap als je er niet uitkomt. De vragenuurtjes zijn erg nuttig!

‘RUN-EU is als een breekijzer voor onze rol als regionale hogeschool’

Regional University Network (RUN-EU) is een Europese Universiteiten Alliantie tussen universiteiten en hogescholen in Nederland, Hongarije, Oostenrijk, Finland, Ierland, België, Spanje en Portugal. Peter de Boer is projecleider van RUN-EU bij NHL Stenden, de Nederlandse partner in dit project. “De alliantie wil bouwen aan toekomstige en geavanceerde vaardigheden, die regionaal versterking bieden.”

De focus op vaardigheden komt in twee projectdoelstellingen naar voren. Allereerst de ontwikkeling van 80 Short Advanced Programmes, gericht op de toekomstige behoeften aan geavanceerde vaardigheden. “We hebben collega’s van verschillende hogescholen en universiteiten fysiek bij elkaar gebracht die op dezelfde disciplines zitten. Exploratory Missions noemen we die bijeenkomsten. Door deze bijeenkomsten hebben we binnen twee jaar 70 van dit soort programma’s ontwikkeld. Ik was daar echt van onder de indruk.”

Een tweede projectdoelstelling is de ontwikkeling van Future and Advanced Skills Academies: dit zijn flexibele programma’s waar studenten geavanceerde toekomstige vaardigheden kunnen leren. Deze programma’s kregen vorm op basis van onderzoeksresultaten van bijvoorbeeld het World Economic Forum, en in samenwerking met studenten. Peter: “Bij de Future and Advanced Skills Academies is niet alleen kritisch gekeken naar de inhoud. Ook de manier van leren is anders.

> “Een European University start je niet voor prestige of geld. Het is een instrument dat je inzet om je hogeschool, studenten en regio verder te helpen.”
>
> Peter de Boer

We hebben een pedagogisch model ontwikkeld waarin de student centraal staat. Hier wordt gekeken welke soft skills een student nodig heeft, welke uitdagingen en vraagstukken er regionaal zijn en er wordt gebruik gemaakt van de Design Thinking methodologie.”

OOK INCLUSIEF, TOEGANKELIJK EN GROEN

Voor Short Advanced Programmes zijn aparte beurzen opgezet, waardoor de stap om hieraan mee te doen kleiner wordt. Daarnaast kan de internationale ervaring ook 'at home' zijn, waarmee nog meer barrières verdwijnen. Denk aan studenten die de tijd niet hebben of die gezinsverplichtingen of andere verplichtingen hebben. Peter: “In de toekomst willen we een breed palet aan internationaliseringsmogelijkheden aanbieden die volledig online te volgen zijn, tot volledig fysiek en alles wat daartussen zit. Dat past mooi bij ons streven om zoveel mogelijk studenten een interculturele ervaring te geven. Een streven van zowel RUN-EU als NHL Stenden.”

Achterste rij: RUN-EU projectleiders Roos de Neijs en Peter de Boer
Voorste rij: projectmedewerkers Nynke Klijnsma en Estelle Almasan

BEGRIP VOOR ELKAARS CONTEXT

Internationale samenwerking is mooi en waardevol, maar het kan ook ingewikkeld zijn. Want ook al zitten alle partners binnen Europa, er zijn nog steeds enorme culturele en academische verschillen. Denk aan de manier van agenderen, communiceren, het creëren van draagvlak. De hiërarchie van een instelling kan ook tot verschillen leiden, bijvoorbeeld in de manier waarop besluitvorming tot stand komt. Peter: “Het is slim om die verschillen aan het begin van een alliantie te bespreken, zodat je op dezelfde golflengte komt en begrip voor elkaars context creëert. Wij merken nu dat er vertrouwen is en dat besluitvorming makkelijker gaat, maar dat heeft echt tijd nodig gehad. Richting de tweede Call kunnen we nu kijken naar een professionaliseringsslag van de Alliantie, een mooie vervolgstap!”

Hoe maak je een Europese Universiteiten Alliantie succesvol?

Een gezamenlijke onderwijsruimte en één diploma voor studies in meerdere EU-landen. Een behoorlijke uitdaging wanneer je over de grenzen werkt en met verschillende culturen en verschillende nationale wetgeving te maken hebt. Hoe maak je jouw alliantie tot een succes? Leer van deze tips uit de praktijk.

Tip #1 Denk goed na over het doel van jouw deelname.
Tip #2 Neem de tijd om alle culturele en academische verschillen met je partners te bespreken.
Tip #3 Betrek elke laag van je organisatie bij het project. Van lectoren tot docenten tot administratief medewerkers.

Op zoek naar meer informatie en voorbeelden van Europese Universiteiten? Bezoek onze website.

Wie: Thijs de Jongh
Betrokken bij Jongerenparticipatieproject Het Breda-team

"De afgelopen jaren heb ik gemerkt dat het gat tussen jongeren en beleidsmakers groot is. Daar wil ik wat aan doen. Ik heb in Delft gestudeerd en ben net klaar met mijn masterstudie in Rotterdam, maar ik ben opgegroeid in Teteringen, bij Breda. Mijn broertje Bas en ik hebben het er met vrienden vaak over dat we na onze studies in de Randstad graag willen terugkeren naar Breda, de parel van het zuiden. We merken dat Breda nu nog niet echt aantrekkelijk is voor net afgestudeerde jongeren. Hoe dat beter kan? Daar hadden wij wel wat ideeën over. Via-via hoorde ik van Erasmus+ Jeugd en daar hebben we een aanvraag ingediend.

Met jongerenparticipatieproject Het Breda-team willen we als jongeren onze betrokkenheid bij de stad en haar toekomst laten zien en gemeente-ambtenaren onze inzichten en ideeën meegeven. Wij laten het geluid horen van jongvolwassenen buiten de stad, zodat de gemeente weet wat bij hen leeft. In drie sessies met jongeren, ambtenaren en andere professionals in de publieke sector hebben we gesproken over onze behoeften, kansen en de uitdagingen die wij zien. We moeten de uitkomsten nog bundelen, maar er zijn al vervolggesprekken geweest op het stadhuis met de werkgroep wonen en afdeling economie om de stad Breda aantrekkelijker te maken voor jongvolwassenen. Ook zijn we gevraagd om te komen praten over de toegevoegde waarde van een studentambtenaar die binnen de gemeente actief zou kunnen worden, om de verbindingen tussen studenten en de gemeente structureel te verbeteren.

We kijken nu waar we verschil kunnen maken en hoe we verder gaan. In ieder geval gaan we nog naar Brussel om met beleidsmakers te praten over de uitkomsten van de sessies en hoe je zoiets organiseert als jongerengroep. Niet iedereen krijgt zomaar vijftig jongeren en beleidsmakers op de been op een zaterdagmiddag om hierover te praten. Het project hoeft van ons niet per se veel groter te worden. In kleinschaligheid bereik je soms meer. Groots denken, klein doen. Ik vind het mooi dat het een vuurtje aanwakkert."

Meer weten over een jongerenparticipatieproject?

Mobiliteitsprojecten voor breedtesport

Wil jij bijdragen aan de ontwikkeling van jouw sportvereniging? Ga met subsidie van Erasmus+ Sport naar het buitenland, leer van Europese collega's en doe nieuwe kennis en vaardigheden op! Programma-adviseur Jurgen Aarden beantwoordt enkele vragen over deze subsidielijn.

VOOR WIE IS DEZE SUBSIDIE BEDOELD?

Deze subsidielijn is voor sportverenigingen en organisaties in de breedtesport. Deelnemers kunnen bijvoorbeeld coaches, bestuurders of vrijwilligers zijn van de lokale sportvereniging. Ook andere professionals in de breedtesport kunnen meedoen. Denk bijvoorbeeld aan personeel van sportbonden, lokale en regionale sportorganisaties, of stichtingen die actief zijn in de sport.

WAAROM DEZE SUBSIDIELIJN?

Sporten is goed voor de fysieke en mentale gezondheid. Een sterke breedtesport draagt eraan bij dat mensen in hun vrije tijd werken aan een gezonde leefstijl, het opbouwen van relaties, sociale inclusie en gelijkheid. Bovendien heeft deze subsidie de volgende doelen:

- Een Europees netwerk bouwen voor coaches, vrijwilligers, professionals en bestuurders binnen de breedtesport, om zo meer van elkaar te leren;
- Het promoten van Europese waarden, een (duurzaam) sportaanbod voor iedereen, goed sportbestuur, een veilig sportklimaat en het leren & lesgeven via sport;
- Het promoten van een actieve, gezonde en duurzame leefstijl, en actieve deelname aan de maatschappij.

De subsidielijn is in 2023 gestart en maakt een mooie groei door. Een van onze subsidieaanvragers liet weten dat zij tijdens een job shadowing in Barcelona over nieuwe trainingsmethoden leerden, waar hun vereniging nog elke dag profijt van heeft. Zij blijven uitwisselen met hun nieuwe Spaanse contacten en verenigingen uit de regio profiteren ook mee van hun opgedane ervaring en kennis. Win-win!

WAT IS ER MOGELIJK?

Een mobiliteitsproject voor breedtesport ga je altijd aan in samenwerking met een ontvangende organisatie in een ander Europees land. De totale projectduur is drie tot achttien maanden, waarvan een deel bestaat uit een fysieke activiteit in het buitenland.

Hiervoor zijn twee mogelijkheden:

1. Bij job shadowing (2-14 dagen) ga je voor een korte periode naar een organisatie in een ander land. Je kijkt mee in de dagelijkse werkzaamheden van een Europese collega, wisselt met elkaar uit en doet zo nieuwe kennis, ideeën en vaardigheden op.
2. Bij coaching- of trainingsactiviteiten (15-60 dagen) ga je naar een organisatie in een ander land om daar mee te draaien en taken uit te voeren. Na deze uitwisseling neem je jouw nieuwe kennis en vaardigheden mee naar huis om met je organisatie te kunnen delen.

Praktisch

Deadlines:
Er zijn twee deadlines per jaar. Bekijk de eerstvolgende deadline op de website.

Deelnemers per project:
Maximaal tien deelnemers van eenzelfde organisatie

Wist je dat:
... je de slagingskans van je projectvoorstel aanzienlijk vergroot als je vooraf contact opneemt?

Jongerenuitwisseling

Youth Speak Up 4 Change: een kleurrijke reis door stripverhalen

Het platform One World Citizens verbindt jongeren met ideeën voor duurzame of inclusieve verandering. Oprichtster Monique van Dam organiseerde samen met jongeren een inclusieve jongerenuitwisseling in Georgië: Youth Speak Up 4 Change. Tijdens de uitwisseling brachten ze persoonlijke of maatschappelijke problemen in beeld door een stripboek te maken. De jongeren merkten dat ze een nieuwe, diverse samenleving kunnen opbouwen waar iedereen welkom is.

Vanaf 2014 organiseert Monique projecten met subsidie van Erasmus+ Jeugd, waaronder jongerenuitwisselingen over thema's die jongeren belangrijk vinden: duurzaamheid, inclusie of sociaal ondernemerschap. Samen met Beka Akhalmosulishvili, een partner uit Georgië die Monique ontmoette tijdens een eerder project, begeleidde zij de jongerenuitwisseling Youth Speak Up 4 Change in een Georgisch bergdorp. "De jongeren maakten een strip over een persoonlijk of maatschappelijk probleem. Door middel van strips is de Engelse taal een minder grote barrière en kun je op een laagdrempelige manier je eigen thema op de voorgrond zetten."

Delano Coutinho is één van de jongeren die betrokken was bij de voorbereidingen en die meeging als begeleider. Hij heeft in Nederland een diverse groep jongeren bij elkaar gezocht voor het project. "We hadden een groep met tien nationaliteiten die bestond uit nieuwkomers, jongeren van een jongerencentrum en mbo- en hbo-studenten."

> "Doordat er zoveel verschillen zijn, wordt het makkelijker om je allemaal één te voelen."
>
> Monique van Dam

DIVERSITEIT ZORGT VOOR EENHEID

Delano is er trots op dat iedereen zich veilig voelde om persoonlijke problemen te delen. "Een jongen vertelde dat hij autisme heeft en sinds corona voor het eerst weer betrokken was bij een groep. Daar reageerde iedereen heel tof op, wat meteen zorgde voor verbinding. Ook de nieuwkomers uit Oeganda en Syrië deelden verhalen waarna iedereen echt met een brok in z'n keel zat."

Monique vond de snelle verbinding bijzonder om te zien. "Doordat jongeren zelf in de lead zijn van het programma, wordt het laagdrempelig. De truc is ook dat je veel nationaliteiten bij elkaar haalt. Doordat er zoveel verschillen zijn, wordt het makkelijker om je allemaal één te voelen. Dat gebeurt vaak al in een tot twee dagen. Dan denk ik: als het hier kan, dan kan het ook in de wereld. Ook de jongeren vertelden dat ze na deze uitwisseling zich weer veilig voelden in een groep, vrolijker waren en meer verbinding aan durfden te gaan."

AAN HET DENKEN GEZET

Delano raadt alle jongeren aan op uitwisseling te gaan. “Uit de strips bleek dat jongeren in Georgië hele andere problemen hebben dan wij. Jonge meiden worden uitgehuwelijkt en de familie heeft veel inspraak. Dat zet je wel even aan het denken. Nederlanders klagen veel, maar het is goed om erbij stil te staan waar je vandaan komt. Daarnaast is het superleuk. Je leert nieuwe mensen kennen over de hele wereld.”
Ook Monique leert veel van de jongerenuitwisselingen. “Eerst bouw je een overeenkomst met datgene wat je verbindt, zoals inclusie. Daar ga je vervolgens over in dialoog met jongeren. Daarna kunnen jongeren die actief zijn geworden hier dieper op ingaan tijdens een jongerenuitwisseling. Als partners is het leerzaam om die verschillende ervaringen met elkaar te delen.”

TOEKOMSTPLANNEN

Delano werkt met een groot deel van de groep aan een programma voor een volgende jongerenuitwisseling rondom het thema klimaat. Monique wil jongeren een volgende stap in hun ontwikkeling aanbieden. “Na het organiseren van een uitwisseling, groeien ze bijvoorbeeld door als trainer. Dat vind ik heel inspirerend om te zien. Met behulp van de community kun je samen het verschil maken.” Ze wil ervoor zorgen dat jongeren zich stap voor stap ontwikkelen naar een eigen subsidieaanvraag bij Erasmus+ Jeugd.

TRAINING AND COOPERATION ACTIVITY (TCA)

Meer dan 100 TCA's in 29 verschillende landen

Wil je meer kennis vergaren over een bepaald onderwerp, in Europese context? Of ben je op zoek naar internationale samenwerkingspartners? Een Training and Cooperation Activity (TCA) kan je met beide vraagstukken helpen. TCA's worden georganiseerd door de Nationaal Agentschappen van Erasmus+ in de 33 deelnemende landen. Nederlandse deelnemers kunnen via onze Nationaal Agentschappen (NA's) naar een buitenlandse bijeenkomst en uiteraard verzorgen we zelf ook TCA's in Nederland. Deelname is, dankzij subsidie van Erasmus+, bijna helemaal gratis.

Hier gingen onze Nederlandse deelnemers in 2023 heen:

Study visit "How are municipalities involving youth in their decision making?"

Locatie: Agder, Noorwegen
Doelgroep: gemeentemedewerkers met focus op jongerenparticipatie

Coco Peet: "Het was enorm leerzaam om beleidsmedewerkers en jongerenwerkers uit andere landen te ontmoeten. Er was een fijne afwisseling van presentaties en interactieve werkvormen. De diversiteit aan deelnemers heeft bijgedragen aan de bijeenkomst, en het was leerzaam om met elkaar te kunnen reflecteren."

: NA Onderwijs en Training
: NA Jeugd en Sport

DE GROOTTE VAN DE PIN DUIDT AAN HOE VAAK DE PLEK BEZOCHT IS.

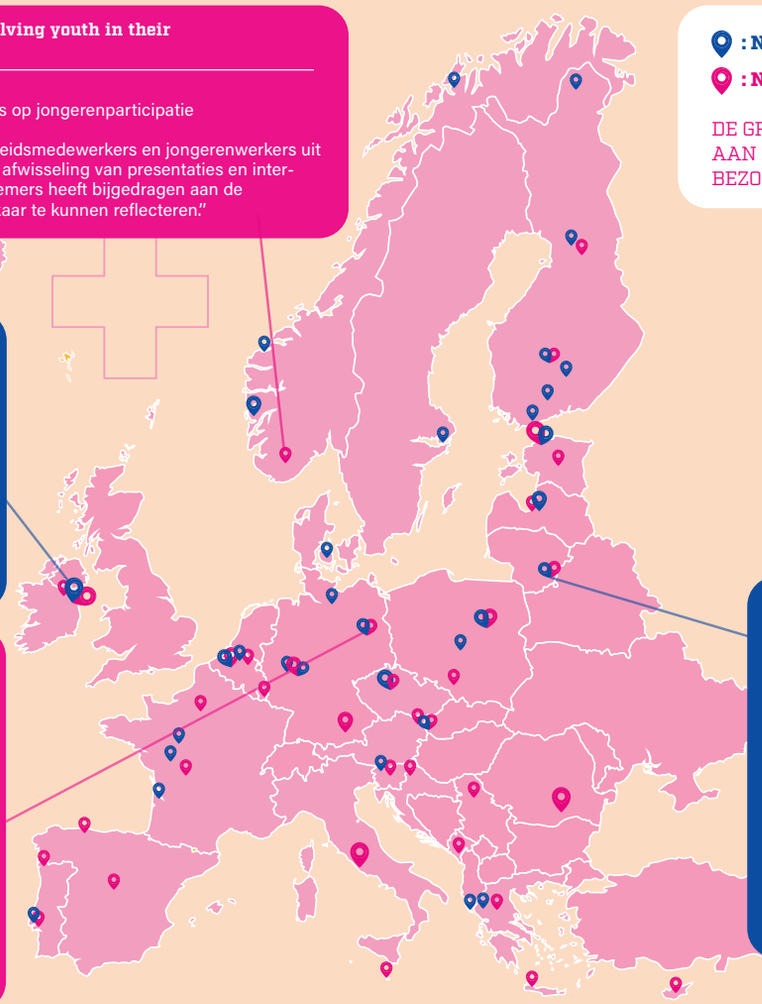

Design Thinking for Cooperation Partnerships

Locatie: Dublin, Ierland
Doelgroep: Alle sectoren

Monique Alberts-Luidjens: "Mijn theoretische kennis over design thinking is aangevuld met praktische vaardigheden. Ik weet nu niet alleen hoe ik die toepas, maar ook dat het een beter manier is om projecten op te zetten dan de huidige manier."

BiTriMulti-training voor het opzetten van kwalitatieve jongerenuitwisselingen

Locatie: Berlijn, Duitsland
Doelgroep: jongerenwerkers en actieve vrijwilligers

"Alle kennis die ik nodig heb om jongeren-uitwisselingen te organiseren, is aan bod gekomen. Ik heb nog steeds contact met andere jongerenwerkers uit de training en kan niet wachten om dit met de jongeren uit te rollen en de eerste interculturele contacten met hen te leggen."

Contact seminar for Small Scale Partnerships "The Project Compass: Navigating Ideas towards Projects"

Locatie: Vilnius, Litouwen
Doelgroep: po/vo, mbo en volwasseneducatie

Avalon Veldstra:
"Het evenement was geweldig! Ik voel me heel geïnspireerd en heb een hoop fantastische mensen ontmoet."

De impact van TCA-deelname in 2023

Let's talk about the European Charter for Higher Education (ECHE)

Doelgroep: Hoger onderwijs

Katharina Sophie Kühnelt: "Deze TCA heeft me heel veel gebracht. Zo weet ik nu hoe ik hogeronderwijsinstellingen kan overtuigen van het nut van de Course Catalogue. Daarbij ben ik gewezen op tools die kunnen helpen met de opzet hiervan, heel handig!"

Lokale impact op de Caraïbische eilanden

Doelgroep: (toekomstige) aanvragers binnen het programma Erasmus+ Jeugd en European Solidarity Corps op de Caraïbische eilanden

Wat: een training om samen te werken aan de kwaliteit van projecten om echt het verschil te maken voor de jongeren op de eilanden

Micaela Hart: "De training gaf waardevolle inzichten over diverse mogelijkheden binnen de programma's en bevorderde de samenwerkingen met partners van andere eilanden. (..) De uitwisseling van ideeën, ervaringen en best practices tussen deelnemers van verschillende eilanden was waardevol. Het verbreedde onze horizon en zorgde voor een gevoel van solidariteit binnen de gemeenschap van jongerenwerkers."

School go green and digital – a European Conference on the challenges of schools in the face of climate change and digitalisation

Doelgroep: mbo en po/vo

Angela Richardson – Peterson: "De conferentie overtrof mijn verwachtingen. Ik heb kennis opgedaan over het gebruik van gamification binnen educatie en van digitale tools. Ik heb geleerd hoe je meer recyclebaar materiaal gebruikt in het klaslokaal, hoe je projecten opzet met andere landen. En ik heb fantastische nieuwe ideeën gehoord die ik op mijn eigen school kan toepassen."

European Youth Work Agenda: kansen voor het jongerenwerk in Nederland

Wat: een internationale bijeenkomst over de European Youth Work Agenda (de Europese toekomstagenda voor de versterking van jongerenwerk)

Bianca Boender, voorzitter van BVjong: "Ik vind het belangrijk dat we met het jongerenwerk ook buiten Nederland kijken, en leren van anderen in Europa. Ik vond het heel inspirerend om te zien hoe het jongerenwerk in andere landen echt op de agenda staat. En andersom hebben we ook veel kennis en ervaring naar Europa te brengen. Allemaal om kinderen en jongeren een stap verder in hun leven te helpen."

Themabijeenkomst 'Inclusie & Diversiteit'

Doelgroep: Aanvragers binnen het programma Erasmus+ Jeugd, die meer inclusie en diversiteit in hun organisatie en projecten willen

Wat: een bijeenkomst met concrete antwoorden op vragen als "Hoe zorg je voor meer inclusie en diversiteit binnen jouw projecten?" En "Welke kansen liggen er?"

"Ik ben me meer bewust geworden van inclusie en hoe je dat voor elkaar krijgt. En ik heb een groter netwerk voor mogelijke samenwerkingen in de toekomst." "Ik weet nu dat ik duidelijker kan aangeven dat ons project ook voor jongeren uit een achterstandssituatie beschikbaar is en dat we daar zeker voor open staan."
Wegens het succes organiseert het Nationaal Agentschap Erasmus+ Jeugd in 2024 nog meer bijeenkomsten over dit onderwerp. Houd de website in de gaten.

Agenda 2024

Ben jij benieuwd welke TCA's gepland zijn in 2024? Kijk dan regelmatig naar onze TCA-agenda!

Onderzoek met impact

Om de impact van het programma Erasmus+ te evalueren, worden er elk jaar onderzoeken uitgevoerd door onder andere de Nationaal Agentschappen Erasmus+, het RAY-netwerk (Research-based Analysis and Monitoring of European Youth Programmes) en hun onderzoekspartners.

Wist je bijvoorbeeld dat:

97%
van de studenten binnen het hoger onderwijs heeft aangeven dat hun buitenlandervaring een positieve invloed heeft op hun persoonlijke leven?

89%
van deze studenten vijf jaar na hun buitenlandervaring, ook een positief effect voelt op hun professionele leven?

84%
van de jongeren die aan een Jongerenparticipatieproject hebben deelgenomen na het project beter in staat is om tot een gezamenlijke oplossing te komen, zelfs wanneer er verschillende standpunten zijn?

81%
van de jongeren die aan een Jongerenparticipatieproject hebben deelgenomen zich na het project beter in anderen kan inleven?

Benieuwd naar meer onderzoeksresultaten?
Voor onderzoeken van de Nationaal Agentschappen Erasmus+: **www.erasmusplusresearch.eu**
Voor onderzoeken uit het RAY-netwerk: **www.researchyouth.net**

Volg ons op:

COLOFON

Dankwoord
Wij willen alle deelnemers aan het programma Erasmus+ hartelijk danken voor hun inzet, in het bijzonder iedereen die heeft bijgedragen aan dit magazine.

Erasmus+ Magazine 2024
© 2024, Nationale Agentschappen
Erasmus+ Onderwijs & Training
Erasmus+ Jeugd
Erasmus+ Sport
DTP: Schinkelshoek Communicatie
Fotografie: Marit Hazebroek, Aidyn Hazebroek
Teksten: Tefke van Dijk, De Schrijfzolder

Nuffic en het Nederlands Jeugdinstituut voeren als Nationale Agentschappen het Europese subsidieprogramma Erasmus+ uit.

Nuffic
Kortenaerkade 11, 2518 AX Den Haag
070 4260 260
info@erasmusplus.nl

Nederlands Jeugdinstituut
Churchilllaan 11, 3527 GV Utrecht
030 2306 344
erasmusplus@nji.nl

www.erasmusplus.nl

Deze publicatie is mogelijk gemaakt met subsidie van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Europese Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is beschreven. Bij het samenstellen van deze publicatie is getracht zo nauwkeurig en compleet mogelijk informatie te geven. Aan de inhoud van deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.